

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 13-05-2021 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Maciej Taborowski**

V.7010.24.2020.ET/GH

**Pan
Adam Niedzielski**

Minister Zdrowia
via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

w skierowanym do Pana poprzednika wystąpieniu z dnia 9 marca 2020 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się o zapewnienie dostępu pacjentów cierpiących na rozszczepienie kręgosłupa i pęcherz neurogeny do hydrofilowych cewników do opróżniania pęcherza. Z satysfakcją Rzecznik przyjął propozycję refundacji cewników hydrofilowych zawartą w projekcie rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (MZ 1137, lp. 138). Niemniej z informacji docierających do Biura Rzecznika wynika, że propozycja ta nie realizuje pełni oczekiwań zarówno pacjentów jak i ekspertów.

Zgodnie z proponowaną regulacją, wprowadza się możliwość refundacji cewników jednorazowych urologicznych hydrofilowych do 180 sztuk miesięcznie lub zamiennie cewników jednorazowych urologicznych niepowlekanych do 180 sztuk miesięcznie. Obawy budzi jednak fakt, iż projekt zakłada 30% dopłatę ze strony pacjentów. Jak zauważa Pani Ewa Pawłowska Prezes Fundacji Integracja w kierowanej do Ministerstwa Zdrowia korespondencji w tej sprawie, wydatek prawie 300 zł miesięcznie, dla rodziców dziecka z chorobą przewlekłą, których miesięczne koszty utrzymania dziecka są i tak o 2-2,5 tysiąca wyższe niż wydatki na dziecko zdrowe, będzie dla większości z nich kwotą zaporową, a dostęp do cewników hydrofilowych okaże się pozorny.

Kolejnym problemem jest kwestia określenia limitu refundacyjnego w oparciu o najniższą cenę produktu, co – jak podkreśla Pan dr n. med. Piotr Gastoł, Konsultant Krajowy w dziedzinie urologii dziecięcej – spowoduje, że w praktyce może być refundowany tylko 1 typ cewnika, a przecież dziecko z racji różnych etapów swojego fizycznego i emocjonalnego rozwoju potrzebuje dostępu do różnych rodzajów cewników (bardziej czy mniej giętkich lub śliskich). Z tego powodu mamy wiele typów cewników hydrofilowych, z różnymi cenami, wg AOTMiT od 2,45 zł do 11,80 zł. Zdaniem Pana dra n. med. Piotra Gastoła korzystniej byłoby zatem oprzeć limit refundacyjny na średnich cenach obliczonych przez AOTMiT tzn.: 5,11 zł dla cewników aktywowanych wodą oraz 7,13 zł dla cewników gotowych do użycia.

Ponadto Pan dr n. med. Piotr Gastoł zauważa, że projekt rozporządzenia w zakresie refundacji wspomnianych wyrobów medycznych oparty jest na limicie 1 sztuki produktu, co znacznie ogranicza wybór cewnika. Dużo korzystniejszym byłby limit zdefiniowany jako ryczałt miesięczny. W sytuacji w której rodzice dziecka z rozszczepem kręgosłupa dysponowałiby określoną kwotą na cewniki, mogliby wybrać różne rodzaje cewników, jeden do użytku w szkole, drugi w domu czy na wycieczce, zapewniając tym samym dzieciom optymalną samodzielność i komfort funkcjonowania. Pogląd ten podziela również Rada Przejrzystości AOTMiT wskazując, iż *optymalnym rozwiązaniem byłoby udostępnienie wszystkich rodzajów cewników oraz żeli nawilżających w ramach wspólnego miesięcznego limitu finansowego dającego pacjentowi możliwość dostosowania wyboru cewników do jego preferencji*¹.

W mojej ocenie zrealizowanie powyższych postulatów przyczyni się do zapewnienia optymalnego dostępu tej kategorii pacjentów do adekwatnych do ich potrzeb zdrowotnych świadczeń, a tym samym podniesienia komfortu i jakości ich życia. Każdego roku w Polsce rodzi się ok. 200 noworodków z rozszczepem kręgosłupa. Wada ta prowadzi do znacznego stopnia niepełnosprawności dziecka, a przez to do stygmatyzacji i izolacji społecznej. Pani Dominika Madaj-Solberg, prezes Fundacji Spina wskazuje, że dzięki odpowiedniemu cewnikowi młody człowiek ma większe szanse na normalne funkcjonowanie. Może nauczyć się zawodu, pracować, uprawiać sport. Nowoczesne cewniki nie tylko wydłużają życie i poprawiają jego jakość, ale pozwalają też na oszczędności. Roczny koszt leków podawanych w przypadku leczenia pęcherza neurogennego wynosi 0,5-2 miliony złotych. Stosując cewniki hydrofilowe za 10 tys. zł rocznie znacząco obniża się ryzyko stosowania terapii farmakologicznej².

---

¹ Protokół nr 26/2020z posiedzenia Rady Przejrzystości w dniu 29czerwca2020 roku, http://bipold.aotm.gov.pl/assets/files/rada/protokoly/2020_RP/Protokol_RP_26_2020.pdf

² <https://www.rynekzdrowia.pl/Polityka-zdrowotna/Zmiany-w-wykazie-wyrobow-medycznych-pomoga-osobom-wymagajacych->

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie powyższych uwag i poinformowanie Rzecznika o zajęтым stanowisku.

Z wyrazami szacunku,

Maciej Taborowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/